

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Genel Dilbilimi I	TDE303	5	2 + 0	3,0	Zorunlu
Birim Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı - Lisans (Yüz Yüze)				
Amaç	Bu dersin temel amacı, öğrencinin dil, bilim, toplum, dilbilim, dil edinimi gibi konularda bilgilendirilmesi/bilinçlendirilmesidir.				
Ders İçeriği	Bu ders kapsamında dil bilimi tarihine kısa bir bakış, dil biliminin konusu, yazının saygınlığı, ses biliminin ilkeleri, dil göstergesinin öz niteliği, eş zamanlı dilbilimi, art zamanlı dil bilimi, tarihsel süreçte dil bilimi, dil aileleri ve dil türleri, insana ilişkin olgular arasında dilin yeri ve önemi, ses ve yazı arasındaki nüans, dilin düzeneği, dillerin çeşitliliği, edebî dil ve yerel dil, dilin kültürel değerleri aktarım özelliği gibi genel dilbilimin araştırma konu ve kategorileri oluşturan meseleler üzerinde durulacaktır.				
Ders Veren	Prof. Dr. İbrahim TAŞ				
Ders Kaynakları	Chomsky, Noam (2001), Dil ve Zihin, (Çeviren : Ahmet KOCAMAN), Ankara: Ayraç Yayınları, Aksan, Doğan (1990) Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileri ile Dilbilim) I-II-III, Ankara: TDK, Başkan, Özcan (2003), Bildirişim (İnsan-Dili ve Ötesi), İstanbul: Multilingual Yayınları				

Hafta	Konu
1	Ders izlencesinin analizi, ödev ve araştırma projeleriyle ilgili bilgilendirme
2	Dil Yetisi: Tanımı, kökeni, doğası, evrimi ve işleyişi
3	Zihin, dil ve düşünce ilişkisi
4	Modern Linguistik: Tanımı, tarihi, alanları ve metodolojisi
5	Göstergebilim: Dilsel ve kültürel göstergelerin bilimsel analizi
6	Fonetik(Sesbilgisi): Dilin sesleri ve biçimler
7	Fonoloji(Sesbilimi): Seslerin zihinsel kompozisyonu
8	Morfoloji(Biçimbilim): Kelimeler ve parçaları
9	Sentaks(Sözdizim): Kelimelerin cümle içindeki dizilimi/düzeni
10	Semantik(Anlambilim): Anlam'ın anlamı/Dil felsefesi
11	Pragmatik: Dilin bağlamsal ve performatif kullanımları
12	Dil Edimi: Dilin öğrenimi ve süreçleri
13	Sosyolinguistik: Dilin sosyal bağlamda kullanımı.
14	Genel değerlendirmeler ve kapanış.

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme, takım çalışması	Beyin Fırtınası	1	14
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	2	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim, eleştirel düşünme, soru geliştirme, yönetsel beceriler, takım çalışması	Grup Çalışması	7	1
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	1	14
Ara Sınav 1		7	1
Ödev 1		28	1
Ödev 2		14	1
Final		7	1
Ders İş Yüğü:		119	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		4,67	

Program Çıktıları	
1	Türk edebiyatı ve edebiyat tarihi, Türk lehçeleri-alfabeleri Türkiye Türkçesi, Osmanlı Türkçesi, Eski Anadolu Türkçesi ve yazılı (Eski ve Yeni Türk Edebiyatı) ve sözlü (anonim edebiyat, âşık edebiyatı, tekke tasavvuf edebiyatı) edebi geleneklerle ilgili ileri düzeyde, güncel teorik ve uygulamalı bilgilerine sahiptir.
2	Disiplinler arası bir farkındalıkla alanıyla ilgili akademik araştırmalar gerçekleştirir.
3	Türk Dili ve Edebiyatı Programında kullanılan ve güncel bilgileri içeren ders materyallerini, araştırma metotlarını, bilgi ve teorilerini; eğitim-öğretim, araştırma ve kamusal hizmet alanlarında uygular
4	Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık faaliyetlerin yürütülmesinde bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.
5	Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve becerileri sosyal/kültürel/ekonomik katma değeri olan düşünceye/yaklaşım/ürüne dönüştürülmesi hususunda sorumluluk alır.
6	Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.
7	Öğrenme gereksinimlerini belirleyerek öğrenme hedefleri doğrultusunda kendisinin ve sorumluluğu altındaki kişilerin performanslarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlar ve yönetir
8	Eğitimi boyunca edindiği bilgi ve becerilerle yaşam boyu öğrenmeye yönelik bir motivasyon ve tutum geliştirir.
9	Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.
10	Alan ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme, düşünceleri ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır
11	Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.
12	Alanıyla ilgili yaptığı araştırmalarda bilgi ve bilişim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanır.
13	Alan ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
14	Türk kültürü, dili ve edebiyatıyla ilgili güncel problemlere bireysel çalışmalarıyla veya bir ekibin üyesi olarak çözümler üretir ve ürettiği çözümleri alan uzmanlarla paylaşır.
15	Eleştirel düşünme, akademik yazım ve sunum konularında temel becerilere sahiptir

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Dilin edimi ve sosyal bağlamdaki kullanımlarına dair kavra, terim ve teoriler tanır.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Fonetik ve fonolojiyle ilgili kavram ve teorileri tanır ve iki alan arasındaki ilişkileri analiz eder	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Morfoloji ve sentaks ile ilgili kavram, terim ve teorileri tanır. Dili morfolojik ve sentatik düzlemde analiz eder.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Semantik ve pragmatikle ilgili kavramları, terimleri ve teorileri tanır. Dili semantik ve pragmatik düzlemde çözümler.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Dilbilimi tanımlar, dilbilimle ilgili temel kavramları sıralar, dilbilgisi ve dil yetisiyle ilgili kavramları tanımlar, dil-düşünce ilişkisini analiz eder.	1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Ortalama Değer	4,2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5